

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

Сергій Сьомка

ЕРГОНОМІКА ТА ЕРГОДИЗАЙН

ПІДРУЧНИК

Київ
Видавництво Ліра-К
2017

УДК 721:331.101.1(075)

ББК 85.118+30.17я73

С 96

Рецензенти

О. С. Слєпцов, доктор архітектури, професор

М. М. Дьомін, доктор архітектури, професор

В. В. Куцевич, доктор архітектури, професор

В. Г. Штолько, доктор архітектури, професор

*Рекомендовано на засіданні вченої ради
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол № 10 від 28.02.2017)*

Сьомка С. В.

С 96 Ергономіка та ергодизайн : підручник / С. В. Сьомка. – Київ :
Видавництво Ліра-К, 2017. – 618 с. : іл.

ISBN 978-617-7507-19-1

У підручнику розглянуто теоретико-методологічні аспекти ергономічних вимог до проектування й дизайну середовища, проаналізовано можливості застосування результатів ергономічних досліджень на різних рівнях формоутворення штучного простору, висвітлено питання ергономіки проектування житлового, громадського та виробничого середовищ, створення комфортних умов життєдіяльності для маломобільних груп населення.

Призначено для студентів спеціальності 022 «Дизайн», а також може бути корисним для викладачів мистецьких, дизайнерських та архітектурних вищих навчальних закладів.

УДК 721:331.101.1(075)

ББК 85.118+30.17я73

ISBN 978-617-7507-19-1

© С. В. Сьомка, 2017

© Видавництво Ліра-К, 2017

ЗМІСТ

Від автора	5
Вступ	7
Розділ 1. Основи ергономіки як науки та практичного напрямку	9
1.1. Ергономіка і її місце в системі наукових знань	9
1.2. Основні терміни і поняття ергономіки	22
1.3. Історія виникнення та етапи розвитку ергономіки.....	29
1.4. Методологія ергономічного аналізу штучного простору	45
Рисунки до розділу 1	71
Розділ 2. Ергономічний підхід до створення штучного середовища	110
2.1. Чинники, що визначають шляхи оптимізації архітектурного простору	110
2.1.1. Роль освітлення у формуванні комфортного штучного середовища.....	118
2.1.2. Значення кольору в архітектурному та дизайнерському формоутворенні.....	125
2.2. Параметри робочого місця: ергономічний розрахунок, способи облаштування.....	138
2.3. Відповідність штучного простору критеріям антропометрії.....	150
2.4. Психофізіологічні аспекти формування комфортного архітектурного середовища. Перцептивні стереотипи	157
2.5. Ергономічна складова функціонального методу проектування планів будівель і ландшафтної архітектури	166
2.6. Значення архітектурних прототипів у формуванні ергодизайну середовища	183
2.7. Інтелектуальні системи як необхідна складова ергономізації штучного простору.....	192
Рисунки до розділу 2.....	209
Розділ 3. Ергономіка та ергодизайн в облаштуванні різних видів штучного середовища	267
3.1. Завдання ергодизайну в середовищному проектуванні	267
3.2. Ергономіка середовища існування: вимоги до меблів та обладнання.....	283
3.3. Особливості ергодизайну житлового середовища.....	295

3.4. Ергономічний підхід до формування інтер'єрів громадських будівель.....	319
3.5. Ергономіка виробничого середовища.....	328
3.6. Ергономічні вимоги до створення штучного середовища за особливих умов.....	330
3.6.1. Специфіка проектування архітектурного простору для маломобільних груп населення.....	330
3.6.2. Облаштування штучного середовища для життєдіяльності людини в несприятливих природно-кліматичних і соціально-психологічних умовах.....	344
3.7. Ергономічний підхід як важлива складова оптимізації професійної діяльності людини.....	346
Рисунки до розділу 3.....	369
Розділ 4. Перспективні напрями розвитку ергономіки й ергодизайну.....	437
4.1. Ергономіка сприйняття середовищних об'єктів і систем.....	437
4.2. Створення інформаційного поля в урбанізованому середовищі засобами ергономіки й ергодизайну.....	441
4.3. Застосування методів біоніки в ергономіці та ергодизайні.....	465
4.4. Специфіка взаємодії ергодизайну, екодизайну і технодизайну.....	485
4.5. Ергономіка майбутнього: системний підхід до середовищного проектування.....	498
4.6. Ергономіка та ергодизайн у контексті глобалізаційних процесів.....	504
Рисунки до розділу 4.....	517
Словник.....	606
Список використаних і рекомендованих джерел.....	612

